

**Libris**.RO

Respect pentru oameni și cărți

Editor: Nicoleta Popescu

Copertă: Flory Preda

Tehnoredactare: Florența Sava

Corectură: Katalin Luzan

Toate drepturile rezervate Editurii Prestige

Copyright © 2020 Editura Prestige

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României  
**BUCĂ, MARIN**

**Dicționar de paronime al limbii române / prof. univ. dr. Marin Bucă, conf. univ. dr. Mariana Cernicova. - Ed. rev. și adăug.. - București : Prestige, 2020**

Conține bibliografie

ISBN 978-606-9651-35-3

I. Cernicova, Mariana

811.135.1

ISBN: 978-606-9651-35-3

Tel.: 0732.55.88.33

[www.edituraprestige.ro](http://www.edituraprestige.ro)

[www.facebook.com/edituraprestigeoficial](http://www.facebook.com/edituraprestigeoficial)

**Prof. univ. dr. Marin Bucă**  
**Conf. univ. dr. Mariana Cernicova**

# **DICTIONAR DE PARONIME AL LIMBII ROMÂNE**

**Ediție revăzută și adăugită**

  
**PRESTIGE**  
**KIDS**

București - 2020

## CUPRINS

Cuvânt înainte .....	7
A .....	9
B .....	42
C .....	51
D .....	89
E .....	104
F .....	121
G .....	137
H .....	142
I .....	145
î .....	160
J .....	165
L .....	167
M .....	175
N .....	194
O .....	198
P .....	208
R .....	244
S .....	259
Ș .....	279
T .....	280
Ț .....	290
U .....	291
V .....	293
W .....	298
X .....	299
Z .....	300
Bibliografie .....	301
Abrevieri .....	303

## CUVÂNT-ÎNAINTE

Motto: *Limba este întâiul mare poem al unui popor.*

Lucian Blaga

Buna stăpânire a unei limbi presupune cunoașterea sensurilor cuvintelor și, pe parcursul vieții școlare, la fiecare nivel de testare a înțelegerii vocabularului, elevii sunt chemați să demonstreze, în context, faptul că știu diferențele dintre cuvinte asemănătoare din punct de vedere fonetic, dar care trimit către alte interpretări ale mesajelor scrise sau rostite. Paronimele, căci acestea sunt sursa multor confuzii, pot provoca râsul celor care percep diferența dintre *pronume* și *prenume*, dintre *oroare* și *eroare*, dintre *bard* și *brad*. Operele lui Caragiale abundă în jocuri paronimice, confuziile pe care le fac personajele cu dorință de exprimare elevată, dar cu o poiză subtilă de cultură provocând râsul multor generații de cititori sau spectatori: „democrațiunea română, sau mai bine zis ținta democrațiunii române este de a persuade pe cetățeni că nimeni nu trebuie a **mânca** de la datoriile ce ne impun solemnamente pactul nostru fundamentale...” (confuzia este legată de *a mânca* și *a manca*, cel de-al doilea verb însemnând „a lipsi”, verb care a ieșit din uz). „(...) Nu m-așteptam ca tocmai dumneata să te pronunți cu așa **iluzii** în contra mea” (în loc de „aluzii”). „Aș, aia a fost cernelă **violentă**...” (în loc de „violetă”). Și exemplele pot continua, nu doar cu surse literare, ci și cu texte jurnalistice sau cu jocurile de cuvinte care sunt des utilizate în umorul lingvistic.

Ca fapt de vorbire, paronimele (gr. *pará* „lângă, aproape de” + *ónyma* „nume”) sunt cuvinte asemănătoare din punct de vedere fonetic și cu sensuri mai mult sau mai puțin apropiate (cf. *abil* – *agil*, *apropia* – *apropria*, *asculta* – *ausculta*, *emigrație* – *imigrație*, *eminent* – *iminent*, *defula* – *refula*, *literal* – *literar*, *numeral* – *numerar*, *oral* – *orar*, *petrolier* – *petrolifer* etc.). Datorită asemănării fonetice și apropierii semantice paronimele necesită o descriere lexicografică de clarificare. Latura fonetică, coincidentă a paronimelor prevalează asupra laturii necoincidente. Paronimele aparțin, de regulă, aceleiași părți de vorbire. De exemplu, substantivele *emigrație* și *imigrație* se află în relație de paronimie, dar nu același lucru se poate spune despre cuvintele din perechile *emigrație* – *emigra* și *imigrație* – *imigra*, care aparțin unor paradigme gramaticale diferite, ceea ce face practic imposibilă confuzia dintre ele. Pot fi, însă, paronime adjectivele și substantivele. Cf. *anual* – *anuar*, *numeral* – *numerar* ș.a.

Nu sunt paronime următoarele cuvinte: a) cuvintele care fac parte din vocabularul de bază și sunt cunoscute de toți vorbitorii limbii române, indiferent de gradul lor de instrucție; b) cuvintele din domeniul științei, tehnicii etc., a căror întrebuițare corectă este asimilată odată cu însușirea cunoștințelor din domeniile respective; variantele fonetice, pentru că acestea au sensuri identice.

Paronimele sunt rezultatul unor coincidențe fonetice întâmplătoare sau al procesului de îmbogățire a limbii prin derivare, compunere sau împrumuturi.

Diferențele de formă ale paronimelor se pot situa: a) la începutul cuvintelor (cf. *absorbi – adsorbi, accident – incident, aferent – eferent, alocuțiune – elocuțiune, anunț – enunț, emergent – imergent, erupe – irupe, enervare – inervare, investi – învesti, insera – însera* ș.a.); b) în interiorul cuvintelor (cf. *adapta – adopta, evalua – evolua, colaborează – coroborează, conjectură – conjunctură, corvetă – covertă, dependență – dependență, elucida – eluda, immanent – iminent* ș.a.); c) la finalul cuvintelor (cf. *alienare – alienație, alterare – alterație, atlas – atlaz, familial – familiar, fortuit – forțat, numeral – numerar, original – originar, petrolier – petrolifer* ș.a.)

Unele paronime au același număr de sunete, distingându-se prin combinația și distribuția acestora: *aerometrie – areometrie, antinomie – antonimie, apertură – apretură, manej – menaj, monogramă – nomogramă, receptor – preceptor, reflua – refula, releva – revela* ș.a.

Dicționarul de față cuprinde cele mai frecvente cupluri de paronime. În fiecare articol este prezentată pe larg structura semantică a paronimelor, este indicată etimologia și, în unele cazuri, este ilustrată folosirea acestora fie prin sintagme alcătuite de autori, fie prin exemple literare. Sperăm că acest instrument de lucru va fi pe masa elevilor, studenților și candidaților care dau teste de limba română, pentru a-i sprijini în identificarea rapidă a diferențelor dintre cuvintele care pot fi capcane în drumul lor către exprimare nuanțată, coerentă și corectă.

#### Autorii

# A

## ABÁC – ABÁCA – ABÁCĂ

**Abác**, abace, *s.n.* 1. Instrument pentru efectuarea de calcule aritmetice simple, format din bile (colorate) care se pot deplasa pe vergele orizontale paralele. 2. Tabel sau diagramă care permite efectuarea și rezolvarea imediată a unor calcule. (<fr. *abaque*, lat. *abacus*).

**Abáca** *s.f.* Cânepă de Manila. (<sp. *abaca*).

**Abácă**, abace, *s.f.* Partea superioară a capitelului unei coloane, care susține antablamentul sau partea inferioară a unei arcade. (<fr. *abaque*, lat. *abacus*).

## ABCÉDE – ACCÉDE

**Abcéde**, *pers.* 3 abcedează, *vb. III. (med.)* A forma un puroi. (<fr. *abcéder*).

**Accéde**, *acced*, *vb. III. intrans. (livr.)* A avea acces, a pătrunde la ceva, undeva. (<lat. *accedere*, fr. *accéder*).

## ABCÉS – ACCÉS

**Abcés**, abcese, *s.n.* Acumulare de puroi într-un țesut sau organ. (<fr. *abcès*, lat. *abcessus*).

**Accés**, accese, *s.n.* 1. Posibilitate de a pătrunde, drept de a ajunge până într-un anumit loc sau până la cineva. 2. Manifestare bruscă și intensă a unei boli; atac. • Izbucnire violentă (trecătoare) a unei stări sufletești. (<fr. *accès*, lat. *accessus*).

## ABDÚCȚIE – ADÚCȚIE

**Abdúcție**, abducții *s.f.* Mișcare de îndepărtare a unui membru de planul de simetrie I corpului. (<lat. *abductio, -onis*, fr. *abduction*, germ. *Abduktion*).

**Adúcție**, aducții, *s.f.* 1. Construcție hidrotehnică care transportă un fluid de la punctul de captare până la cel de distribuție. 2. Mișcare de apropiere a unui membru de planul de simetrie al corpului. (<lat. *adductio, -onis*, fr. *adduction*).

## ABERÁNT, -Ă – ABERATÍV, -Ă

**Aberánt**, -ă, aberanți, -te, *adj.* 1. Care se abate de la tipul normal sau corect; denaturat. 2. Care este contrar rațiunii sau bunului simț; greșit. „Propunere aberántă”.

rantă." **3.** Care constituie o aberație, care conține o aberație; absurd. (<lat. *aberrans, -ntis*, fr. *aberrant*).

**Aberativ, -ă, aberativi, -e, adj. (livr.)** Care ține de aberație, care este departe de realitate sau de adevăr. (<fr. *aberratif*).

### ABİL, -Ă – AGİL, -Ă

**Abil, -ă, abili, -e, adj. (adesea adverbial)** **1.** Dibaci, iscusit, îndemânic, priceput. **2.** Care este realizat cu dibăcie și inteligență. „O mișcare abilă.” **3.** Descurcăreț, șmecher. **4. (jur.)** Care îndeplinește condițiile cerute de lege pentru a exercita un anumit drept. (<lat. *habilis, fr. habile*).

**Agil, -ă, agili, -e, adj.** Sprinten, vioi. ○ Dibaci, îndemânic. (<lat. *agilis, fr. agile*).

### ABILITATE – AGILITATE

**Abilitate, abilități, s.f. 1.** Dibăcie, iscusință, îndemânare, pricepere. **2. (de obicei la pl.)** Șmecherie, tertip. (<lat. *habilitas, -atis, fr. habilité*).

**Agilitate, (rar) agilități, s.f.** Sprinteneală, vioiciune. (<lat. *agilitas, -atis, fr. agilité*).

### ABJUDECĂ – ADJUDECĂ

**Abjudecă, abjudec, vb. I. tranz.** A anula, a suspenda un titlu, un drept etc. printr-o hotărâre judecătorească. (<lat. *abjudicare*).

**Adjudecă, adjudec, vb. I. tranz. 1.** A decide prin hotărâre judecătorească că un lucru se cu-

vine cuiva după drept. **2.** A atribui un lucru scos la licitație celui care a oferit mai mult. „*Tabloul a fost adjudecat unui cunoscut colecționar.*” **3. (fig.)** A da, a decerna o recompensă. **4.** A câștiga, a dobândi, a obține. „*Echipa noastră și-a adjudecat victoria.*” (<lat. *adjudicare*).

### ABJURĂ – ADJURĂ

**Abjură, abjur, vb. I. tranz.** A renege public o credință, o doctrină, o opinie etc. (<lat. *abjurare, fr. abjurer*).

**Adjură, adjur, vb. I. tranz. (rar)** A se ruga fierbinte, a implora. (<lat. *adiurare, fr. adjurer*).

### ABORDAJ – ABORDARE

**Abordaj, abordaje, s.n. 1.** Atac, asalt al unei nave asupra alteia. **2.** Ciocnire accidentală a două nave sau a unei nave cu un obstacol. **3.** Acostare a unei nave la țarm. (<fr. *abordage*).

**Abordare, abordări, s.f. 1.** Acostare a unei nave; abordaj. **2.** Oprire a unei nave lângă altă navă (atacând-o). **3.** Studiere, tratare a unui subiect, a unei teme etc. „*Abordarea unor probleme științifice.*” (<*aborda*).

### ABRUTIZĂNT, -Ă – ABRUTIZĂT, -Ă

**Abrutizănt, -ă, abrutizanți, -te, adj.** Care abrutizează, care îndobitocoște. (<fr. *abrutissant*; cf. it. *abrutizzante*).

**Abrutizăt, -ă, abrutizați, -te, adj.** (Care a devenit) insensibil, care

și-a pierdut însușirile morale, specific umane; brutal, insensibil. (<*abrutiza*).

### ABSÉNT, -Ă – ABSÍNT

**Absént, -ă, absenți, -te, adj. 1.** Care nu este de față, care lipsește. **2. (fig.)** Care nu este atent; distrat, indiferent, preocupat. (<lat. *absens, -ntis, fr. absent*).

**Absínt, absinturi, s.n.** Bătură alcoolică tare, de culoare verde, cu gust amar. (<lat. *absinthium, fr. absinthe*).

### ABSÍDĂ – APSÍDĂ

**Absidă, abside, s.f. 1.** Nișă semicirculară sau poligonală care închidează nava centrală a unei bazilici romane. **2.** Încăpere semicirculară destinată altarului în bisericile creștine. (<lat. *absida, fr. abside*).

**Apsidă, apside, s.f.** Fiecare dintre extremitățile axei mari a unui corp ceresc. (<lat. *apsida, fr. apside*).

### ABSORBĂNT, -Ă – ADSORBĂNT

**Absorbănt, -ă, absorbantți, -te, adj., s.n. 1. adj., s.n.** (Substanță) care absoarbe lichide sau vapori. ● (Substanță) care reține o parte din particulele sau energia unei radiații. **2. adj.** Care captivază, care interesează, care preocupă. (<fr. *absorbant*).

**Adsorbănt s.m.** Corp pe suprafața cărui se fixează o substanță prin adsorbție. (<fr. *adsorbant*).

### ABSORBÍ – ADSORBÍ

**Absorbí, absorb, vb. IV. tranz.**

**1.** A aspira, a încorpora, a înghiți, a resorbi, a sorbi, a suga. ● A reține o parte din particulele sau din energia radiată de o sursă. „*Buretele a absorbit toată apa.*” **2.** A captiva, a domina, a preocupa în mod intens. „*Cartea l-a absorbit.*” [<fr. *absorber* (după *sorbi*)].

**Adsorbí, pers. 3 adsoarbe, vb. IV. tranz., refl. 1. tranz.** A reține, a fixa prin adsorbție. **2. refl.** A se fixa pe alt corp prin adsorbție. [<fr. *adsorber* (după *sorbi*)].

### ABSÓRBTIE – ADSÓRBTIE

**Absorbție, adsorbții, s.f. 1.** Încorporare prin difuzie de către un către un corp solid sau lichid a unei substanțe oarecare. ● Micșorare sau anulare a intensității unei radiații care cade pe un corp. ● Fenomen optic caracteristic ochelarilor de vedere de a filtra, reține etc. razele de lumină care dăunează ochiului. **2.** Proces de pătrundere a apei, a substanțelor minerale și organice, precum și a gazelor în celulele organismului. **3.** Încrușișare repetată a unei rase ameliorate cu una neameliorată. [pr.: -*sorb-ți-e*] (<lat. *absorbtiō, -onis, fr. absorbtion*).

**Adsorbție s.f.** Fixare și acumulare a moleculelor unui gaz sau ale unui lichid pe suprafața unui corp solid. [pr.: -*sorb-ți-e*] (<fr. *adsorption*).



**ABȚINE – OBȚINE**

**Abține**, abțin, *vb. III. refl.* 1. A se înfrâna, a se opri, a se reține, a se stăpâni de la... 2. A se ține departe de o activitate, a nu se pronunța, a nu-și exprima părerea sau votul. [*fr. (s')abstenir (după ține)*].

**Obține**, obțin, *vb. III. tranz.* 1. A căpăta, a dobândi, a primi (ce vrea). 2. A reuși să ajungă la..., a realiza ceva. [*fr. obtenir, lat. obtinere (după ține)*].

**ABUZIV, -Ă – ALUZIV, -Ă – ILUZIV, -Ă**

**Abuziv**, -ă, abuzivi, -e, *adj.* 1. Care întrece măsura; exagerat, excesiv. 2. (*despre acțiunile oamenilor*) Arbitrar, ilegal; (*despre oameni*) care abuzează de funcția, de puterea sa. (*lat. abusivus, fr. abusif*).

**Aluziv**, -ă, aluzivi, -e, *adj.* Cu aluzii. (*fr. allusif*).

**Iluziv**, -ă, iluzivi, -e, *adj.* Iluzoriu. (*engl. illusive*).

**ACCELERĂRE – ACCELERĂȚIE**

**Accelerare**, accelerări, *s.f.* 1. Mărirea vitezei unui corp în mișcare; grăbire, iuțire, urgentare, zorie. 2. Efectuare rapidă a unei activități. „*Accelerarea vânzărilor în preajma sărbătorilor.*” 3. (*rar*) Distanță produsă de un mobil într-o unitate de timp; viteză. (*accelera*).

**Accelerăție**, accelerații, *s.f.* 1. Creștere a vitezei unui corp

mobil în raport cu unitatea de timp. 2. Pedală sau manetă care comandă dispozitivul de mărire a turației motorului (la autovehicule). „*Ca să depășești un vehicul trebuie să apeși accelerația.*” (*lat. acceleratio, -onis, fr. accélération*).

**ACCÉPT – ACCÉPTIE – EXCÉPTIE**

**Accépt**, accepte, *s.n.* 1. Înscriș prin care cineva se obligă de a plăti, la scadență, o anumită sumă; poliță. 2. Acceptare, admitere, consimțământ; acord, aprobare. (*lat. acceptus, germ. Akzept*).

**Accéptie**, accepții, *s.f.* Sens, înțeles al unui cuvânt; semnificație. (*lat. acceptio, -onis, fr. acception*).

**Excéptie**, excepții, *s.f.* Ceea ce nu se conformează unei reguli generale; abatere de la o normă (generală). (*lat. exceptio, fr. exception*).

**ACCESIUNE – ASCENSIUNE**

**Accesiune**, accesii, *s.f. (jur.)* Mod de dobândire a unei proprietăți prin alipirea de altul mai important. (*lat. accessio, fr. accesion*).

**Ascensiune**, ascensiuni, *s.f.* 1. Înălțare, ridicare, suire, suit, urcare, urcat. „*Ascensiunea unui avion.*”

2. Escaladare, înălțare, ridicare, suire, suiș, urcare, urcat, urcuș. „*Ascensiune pe munte.*” II. (*fig.*)

Avansare, înaintare, promovare. „*Ascensiune în ierarhia profesională.*” (*lat. ascensio, fr. ascension*).

**ACCIDENT – INCIDENT, -Ă**

**Accident**, accidente, *s.n.* 1. Eveniment întâmplător și imprevizibil, cu consecințe dăunătoare. „*Accident de circulație.*” 2. (*med.*) Afecțiune care intervine brutal (și cu urmări grave). „*Accident cardiovascular.*” 3. (*geogr.*) Denivelare, neregularitate a solului. „*Accidentele terenului.*” 4. (*lingv.; în sintagma*) *Accident fonetic* = modificare fonetică întâmplătoare a unui sunet. 5. (*muz.*) Alterație. ● Semn care indică această modificare a intonației unei note. (*fr. accident, lat. accidens, -ntis*).

**Incident**, -ă, incidenti, -te, *s.n., adj. I. s.n.* 1. Întâmplare neașteptată și neplăcută, care survine în timpul unei activități. „*Incidentele din timpul unei demonstrații de protest.*” ● Dificultate, greutate. 2. (*jur.*) Contestație, obiecție accesorie la cauza principală a unui proces; excepție. II. *adj.* 1. (*despre cuvinte, propoziții*) Intercalat între părțile unei propoziții sau fraze. „*Propoziție incidentă.*” 2. (*fiz.; în sintagma*) *Rază incidentă* = rază de lumină care cade pe suprafața unui corp sau pe suprafața care separă două

medii. (*fr. incident, lat. incidens, -ntis, germ. inzident, Inzident*).

**ACCIDENTĂL, -Ă – ACCIDENTĂT, -Ă**

**Accidentăl**, -ă, accidentali, -le, *adj.* 1. Incidental, întâmplător, ocazional, sporadic. „*Fenomen accidental.*” 2. Neesențial, sporadic. „*Un aspect accidental.*” (*fr. accidentel*).

**Accidentăt**, -ă, accidentați, -te, *adj.* 1. (*adesea substantivat*) (Persoană) care a suferit un accident. 2. (*despre terenuri, un drum etc.*) Care prezintă neregularități. (*accidenta; cf. fr. accidenté*).

**ACMÉE – ACNÉE**

**Acmée**, acmée, *s.f.* 1. Stare a unei boli în care starea morbidă atinge intensitatea maximă. 2. Apogeu, punct culminant. 3. Cea mai evoluată fază în filogenie și ontogenie. (*fr. acmé*).

**Acnée**, acnei, *s.f.* Afecțiune a pielii caracterizată prin apariția, mai ales pe față, a unor coșuri, puncte negre etc. (*fr. acné*).

**ACREĂLĂ – ACRITURĂ**

**Acreală**, acréli, *s.f.* 1. Însușirea de a fi acru; gust acru, acrime. 2. (*concr.*) Băutură, mâncare cu gust acru. 3. (*fig.*) Stare de spirit, atitudine ursuză, supărăcioasă. (*acri- + suf. -eală*).

**Acritură**, acrituri, *s.f.* 1. Aliment acru; (*spec.*) murături. 2. (*la pl.*) Fructe, legume acre. 3. (*fig.*)

Persoană ursuză, morocănoasă. (<*acri* + suf. *-tură*).<sup>rtj</sup>

**ACREDITĂ – CREDITĂ**

**Acredită**, acreditez, *vb. l. tranz.*

**1.** A numi un reprezentant diplomatic permanent într-o țară străină. „A fost acreditat ambasador în Italia.” • A împuternici o persoană într-o anumită calitate. **2.** (*fin.*) A crea, a deschide, a pune la dispoziția cuiva un acreditiv. **3.** A face demn de crezare, verosimil. (<fr. *accréditer*, it. *accreditare*).

**Credită**, creditez, *vb. l. tranz.* **1.** A acorda cuiva un credit, a împrumuta cuiva o sumă de bani; a vinde cuiva pe credit. • (*fig.*) A arăta cuiva considerație, stimă. **2.** (*cont.*) A înregistra contul unui credit. (<fr. *créditer*).

**ACREDITĂRE – CREDITĂRE**

**Acredităre**, acreditări, *s.f.* Numire a unui reprezentant diplomatic permanent (ambasador, ministru plenipotențiar) într-o țară străină. (<*acredita*).

**Credităre**, creditări, *s.f.* Acor-dare sau deschidere de credit.  
o *Creditarea taxelor vamale* = amânarea efectuării plății taxelor vamale. (<*credita*).

**ACRIBIE – ACRINIE**

**Acribie**, (*rar*) acribii, *s.f.* Exactitate scrupuloasă. (<fr. *acribie*, germ. *Akribie*).

**Acrinie**, acrinii, *s.f. (med.)* Diminuare sau absență a unei secreții. (<fr. *acrinie*).

**ACROCEFĂL, -Ă – ACROCEFĂLIC, -Ă**

**Acrocefăl**, -ă, acrocefali, -e, *adj.* Cu craniul ascuțit, conic, cu creștetul țuguat. (<fr. *acrocéphale*).

**Acrocefălic**, -ă, acrocefalici, -ce, *adj.* Care prezintă acrocefalie. (<fr. *acrocéphalique*).

**ACROFOBIE – ACROFONIE**

**Acrofobie**, acrofobii, *s.f. (med.)* Teamă patologică de locuri înalte. (<fr. *acrophobie*).

**Acrofonie**, acrofonii, *s.f.* Rostire accentuată a inițialei unui cuvânt. (<fr. *acrophonie*).

**ACROMANIE – ACROMANȚIE**

**Acromanie** *s.f. (rar)* Grad extrem de nebunie. (<fr. *acromanie*).

**Acromanție** *s.f.* Arta de a ghici viitorul după conformația norilor. (<*acro* + *manție*).

**ACROMĂT, -Ă – ACROMĂTIC, -Ă**

**Acromăt**, -ă, acromați, -te, *adj., s.m.* (Obiectiv fotografic) căruia i-a fost corectată sau înlăturată aberația cromatică. (<germ. *Achromat*, fr. *achromat*).

**Acromătic**, -ă, acromatici, -ce, *adj.* (*despre lentile sau sisteme de lentile*) Care nu descompune raza de lumină în culorile ei componente, care nu prezintă aberație cromatică. (<fr. *achromatique*).

**ACRÓMIC, -Ă – ACRÓNIC, -Ă**

**Acrómic**, -ă, acromici, -ce, *adj.*

Fără culoare. (<fr. *achromique*).  
**Acrónic**, -ă, acronici, -ce, *adj.* Fără legătură cu timpul, atemporal. (<fr. *achronique*).

**ACROMIE – ACRONIE**

**Acromie** *s.f.* Decolorare congenitală a pielii, ca urmare a dispariției pigmentului colorant. (<fr. *achromie*).

**Acronie** *s.f.* Lipsă de concordanță între timpul real al evenimentelor și cronologia ideală a narării lor. (<*acronlic* + suf. *-ie*).

**ACTINIE – ACTINIU**

**Actinie**, actinii, *s.f.* Animal marin din încrengătura celenteratelor, fixat pe stânci, variat colorat, cu aspect de floare și cu orificiul bucal înconjurat de tentacule (*Actinia*). (<fr. *actinie*).

**Actiniu** *s.n.* Element chimic radioactiv, extras din minereurile de radiu. (<fr. *actinium*, germ. *Aktinium*).

**ACTIVISM – ACTIVITATE**

**Activism** *s.n.* Activitate intensă, acțiune susținută care caracterizează pe cineva. (<fr. *activism*).

**Activitate**, activități, *s.f.* **1.** Ansamblu de acte fizice, intelectuale și morale în vederea obținerii unui rezultat; îndeletnicire, muncă, ocupație. **2.** Capacitate, putere de a acționa. **3.** Exercițiu a unei funcții, a unui rol. **4.** Serviciu activ. (<lat. *activitas*, -atis, fr. *activité*).

**ACTUÁL, -Ă – ACTUÁR**

**Actuál**, -ă, actuali, -e, *adj.* **1.**

Care există, se întâmplă în prezent, în momentul de față. **2.** Care are importanță, însemnătate în acest moment. **3.** Care privește pe contemporani, pe oamenii de astăzi. (<lat. *actualis*, fr. *actuel*, germ. *aktual*).

**Actuár**, actuari, *s.m.* **1.** Specialist în calcule statistice de asigurări și în probleme financiare. **2.** Scrib care redacta procesele-verbale la romani. (<lat. *actuarius* „scrib, grefier”, fr. *actuaire*).

**ACUMULĂ – CUMULĂ**

**Acumulă**, acumulez, *vb. l. tranz.* A aduna, a concentra, a înmagazina, a strânge. (<lat. *accumulare*, fr. *accumuler*).

**Cumulă**, cumulez, *vb. l. tranz.* **1.** A deține simultan două sau mai multe funcții, calități, atribuții (remunerate). **2.** A aduna, a face un singur tot din mai multe elemente. (<lat. *cumulare*, fr. *cumuler*).

**ACUMULĂRE – CUMULĂRE**

**Acumulăre**, acumulări, *s.f.* **1.** Acțiunea de a *acumula* și rezultatul ei. **2.** Adunare, colectare, strângere. **3.** (*geol.*) Proces de depunere a materialului transportat de ape, vânturi sau ghețari. **4.** Cantitate (mare) de apă (strânsă în spatele unui baraj). **5.** Parte dintr-un venit destinată lărgirii producției. (<*acumula*).

**Cumulare**, cumulări, *s.f.* Acțiunea de a *cumula* și rezultatul ei. (<*cumula*).